

R O K J A V O R U

2 | 2003
ročník 9

Měsíčník pracovníků Lesů České republiky a příznivců lesa

LESU ZDAR

Pojištění pracovníků

LČR, s. p. při výkonu
práva myslivosti

Zajímavosti

o pralesích
na Kalimantanu

Vyhodnocení

ankety čtenářů
lesu zdar

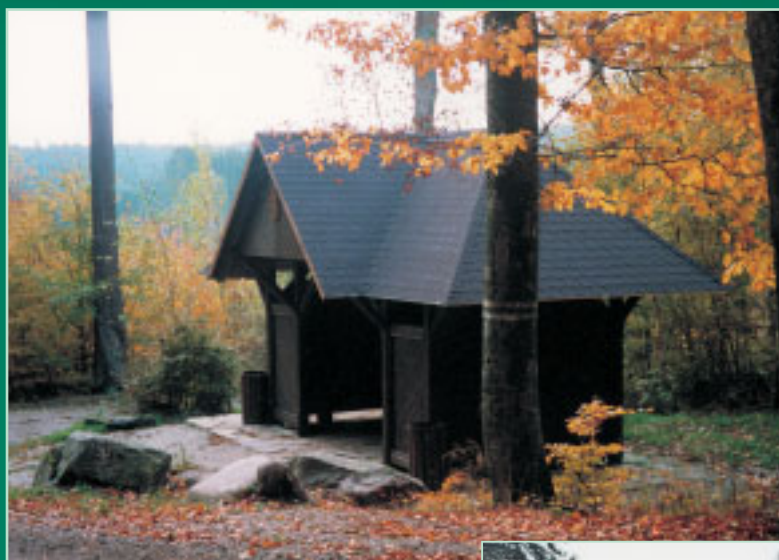
Porada vedoucích pracovníků LČR

PROGRAM 2000

na lesní správě Telč

1	2
3	
4	5

1. Jeden z mnoha dřevěných altánků poskytující odpočinek unaveným návštěvníkům lesů
2. Součástí sportovně-rekreačního areálu u Pařezitého rybníka je i dětský koutek
3. Jednoduchý přístřešek umožňuje krátké zastavení a příjemné posezení v tichém lesním zákoutí u rybníka
4. Zastávka naučné stezky vedoucí kolem Javořice, nejvyššího bodu Českomoravské vrchoviny
5. Rekonstruovaná studánka Páně na Javořici

generálního ředitele v tomto vydání našeho časopisu.

Vedení projednalo plán porad vedení podniku na první pololetí letošního roku. Konečná podoba plánu bude upřesněna po zapracování terminů předložení koncepčních materiálů, souvisejících s přípravou změn, avizovaných generálním ředitelem podniku v lednovém čísle Lesu zdar.

Byl stanoven termín, místo konání, téma k jednání a doprovodný program konfe-

rence generálních ředitelů státních lesů střeoevropských zemí, kterou bude v letošním roce zabezpečovat podnik LČR. Konference se uskuteční 24. – 27. 6. 2003 v Hradci Králové a o její přípravě i průběhu budete průběžně informováni.

Výrobně-technický ředitel Ing. František Morávek předložil návrh Pokynu VTR, který se týká vyhodnocení nájemců vlastních honiteb LČR za nájemní období, končící 31. 3. 2003. Po připomínkách, týkajících se převážně termínů zpracování a předložení požadovaných údajů, byl pokyn odsouhlasen.

Upřesněn byl další postup podniku pro jednání s Pozemkovým fondem ČR ve věci sjednocení podmínek a zásad výběrových řízení na pronájem honiteb. Konečná forma realizace výběrových řízení bude dána po jednáních podniku LČR, PF ČR a zakladatele (Mze ČR), a to na nejvyšší úrovni představitelů daných institucí.

Ing. Břetislav Jakubec, správní ředitel

Editorial

Vážení čtenáři,

nejvýznamnější událostí minulého měsíce pro náš podnik byla porada vedoucích pracovníků, která se konala v Hradci Králové. Přinášíme z ní obsáhlý záznam projevu generálního ředitele Ing. Jiřího Olivy. Také v dalších číslech našeho časopisu se budeme věnovat tématům, o kterých se zde hovořilo. Ing. Oliva vyzdvihl skutečnost, že LČR jsou ve společnosti posuzovány jako stabilní a prosperující podnik. Důkazem

toho je i ocenění, které LČR získaly při vyhlašování soutěže nejlepších podniků Czech Top 100 za rok 2002. V kategorii „Přílíže státního rozpočtu“ se podnik umístil mezi prvními deseti firmami, stejně jako např. ČEZ, a. s., GLAVERBEL CZECH, a. s., HVB Bank Czech Republic, a. s., PHILIP MORRIS ČR, a. s., BIOCEL, a. s., DURA Automotive CZ, s. r. o., JIHOMORAVSKÁ ENERGETIKA, a. s. Tyto firmy zaplatily v roce 2002 státu největší daně.

Před časem na toto téma zveřejnil týdeník EURO článek s názvem „Staňte se členem klubu frajerů“. V něm se píše, že výše příspěvku do společné státní pokladny a jeho řádná úhrada by měla být považována za jedno z kritérií podnikatelské úspěšnosti a serióznosti. Myslím, že můžeme být hrdí na podnik, v němž pracujeme. V době, kdy stát neúspěšně vymáhá přes 200 miliard Kč daňových nedoplatků, hospodaří s obrovským schodkem státního rozpočtu, obce a města se bez rozmyslu zadlužují, další miliardy dluží řada firem zdravotním pojišťovnám, jsou LČR považovány za jeden z pilířů společnosti. Ačkoliv platit daně je přecí n o r m á l n í, nebo ne?

Ing. Jan Řezáč

- 2) Porada vedoucích pracovníků LČR
- 5) Jak je to s pojištěním pracovníků LČR, s.p. při výkonu práva myslivosti
- 6) Dočkali jsme se
Zpráva o činnosti komise pro rozdělení povodňových darů zaměstnanců
Expertní a poradenská činnost VÚLHM JÍLOVIŠTĚ – STRNADY
V zámecké kapli v Lázních Kynžvartu zněla česká Hubertská mše
- 7) Umíme dobře prodat svoji práci?
- 11) Kaňkování lišek
- 12) Zajímavosti o pralesích na Kalimantanu
- 14) Vyhodnocení ankety čtenářů lesu zdar
- 15) Výročí
- 16) Nové odborné publikace a knihy

Videokazeta Lesník a příroda

foto obálka

1. strana: Jedle v oplocence na LS Jindřichův Hradec
ilustrační foto: redakce
4. strana: Alej javoru klenu na LS Jindřichův Hradec
ilustrační foto: redakce

LESU ZDAR

Měsíčník pracovníků lesů České republiky, s. p.

Adresa redakce:

LČR, s. p., Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové 8
tel.: +420 495 860 265, +420 495 260 325-30
fax: +420 495 262 391
e-mail: rezac@lesy-cr.cz

Vydává:

LČR, s. p., Přemyslova 1106, Hradec Králové 8
IČO: 42196451
Evidenční číslo Ministerstva kultury: 11416

Redakční rada:

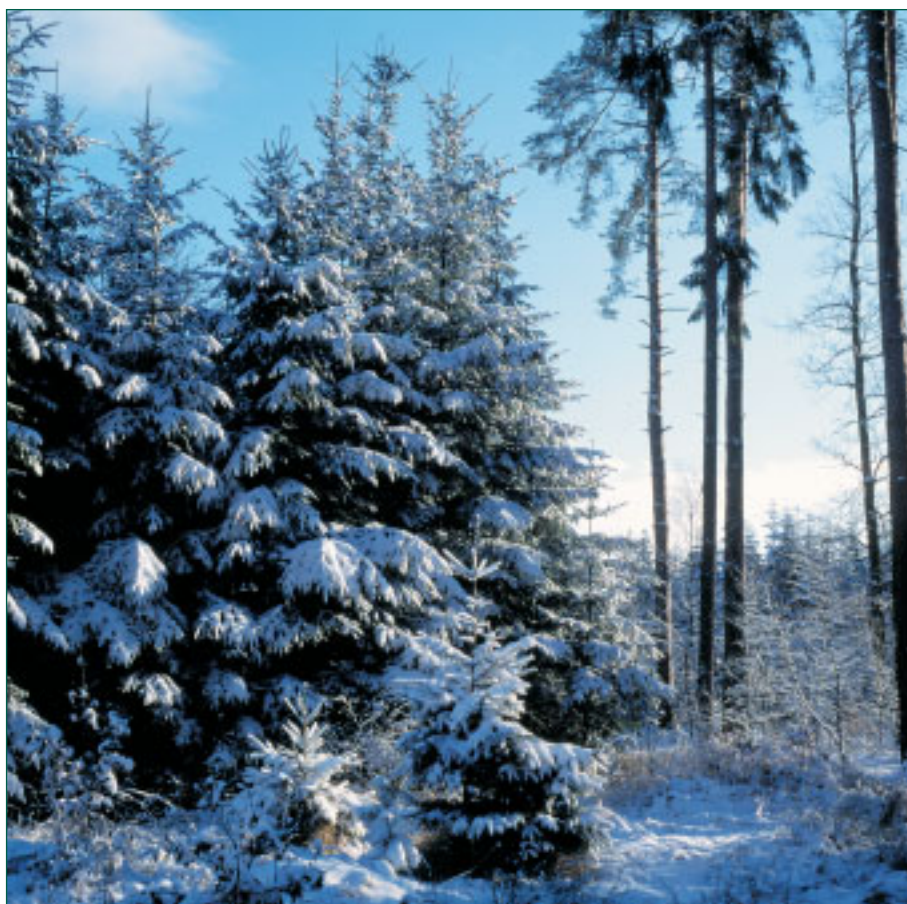
Předseda: Ing. Václav Lidický
Členové: Ota Bursík, Ing. Lubomír Dědek,
Ing. Jan Duha, Ing. Josef Hruška, Ing. Jiří Kopic,
Ing. Jaromír Latner, CSc., Aleš Mrkvica, Ing. Pavel Starý, RNDr. Jiří Stonawski
Odpovědný redaktor: Ing. Jan Řezáč
Grafická úprava: CREATIVE DIRECTION

(Podepsané články nemusí nutně vyjadřovat stanovisko vydavatele.)

Tiskne:

Bartošova tiskárna, s. r. o., Hradec Králové
Kalendova 688. Přetisk povolen.
(Uzávěrka příštího čísla 16. 3. 2003.)

Rg1-1994

Ilustrační foto: J. Zumr

Porada vedoucích pracovníků LČR

Osmého ledna se uskutečnila v Hradci Králové každoroční porada vedoucích pracovníků všech organizačních jednotek podniku. Přinášíme zkrácený záznam projevu generálního ředitele Ing. Jiřího Olivy.

Personální změny

V úvodu generální ředitel seznámil přítomné s personálními změnami. K 1. 6. 2002 byl jmenován do funkce vedoucího LS Telč Ing. Aleš Rusek; k 1. 9. 2002 do funkce vedoucího LS Horšovský Týn Ing. Karel Příbáň; k 1. 10. 2002 do funkce vedoucího OST Frydek-Místek Ing. Vladimír Němčanský. Od 1. 1. 2003 byl jmenován vedoucím LS Ledeč pan Ing. Jan Krejza. Na LS Žlutice se stal novým správcem pan Ing. Bohdan Koždoň. Vedoucí nově zřízené OST Vsetín se stala Ing. Alena Janišová. K 1. 1. 2003 odešel z funkce vedoucího majetkoprávního odboru pan JUDr. Jindřichovský. Do této funkce byla jmenována slečna Mgr. Hedvika Hnízdová. Oblastním inspektorem v Brně se stal bývalý vedoucí LS Tišnov Ing. Miroslav Svoboda.

Ocenění stability podniku

Ing. Oliva konstatoval, že rok 2002 nebyl rokem jednoduchým a za jedenáctiletou existenci podniku bude patřit k těm horším.

Nikoliv však výsledky, ale okolnostmi, které jej provázely. Předně to byl rok volební. Tato okolnost není vždy nutnou komplikací, ale v důležitých státních firmách pokaždé znamená určitou nestabilitu a možnost nejenom personálních, ale hlavně koncepčních změn. Skutečnost, že se tak nestalo, vypovídá

o tom, že LČR jsou posuzovány, přes různé dílčí výhrady, jako stabilní a prosperující podnik. Tato okolnost se projevila i na zájmu, jakým byly provázány oslavy desetiletého výročí vzniku LČR loni na jaře, projevilo se to i vyhodnocením LČR agenturou Czech Top 100, v kategorii „Piliře státního rozpočtu“, kde se podnik umístil mezi prvními deseti firmami, které platí největší odvody do státního rozpočtu. To však podle Ing. Olivy neznamená, že můžeme jakkoliv ustrnout. Znamená to pouze, že nutné koncepční změny, které musí posunovat LČR po vývojovém žebříčku, si z větší části můžeme ordinovat sami.

Nárůst kalamitních těžeb

V roce 2002 podnik zakusil nárůst kalamitních těžeb. Jednalo se hlavně o větrnou kalamitu z října loňského roku ve výši cca 2 mil. m³. Byť některé LS byly postiženy velmi intenzivně, neměla by celková výše nahodilých těžeb přesáhnout 30 % našeho ročního etátu. U této příležitosti Ing. Oliva zdůraznil nutnost nemluvit o kalamitě nikterak dramaticky, nepopisovat obchodním partnerům a veřejnosti obtížnost zpracování a kvalitu dřeva, které je rozlámané atd. Kalamita ve výši 30 % etátu skutečně žádnou katastrofou není a vytváření takového názoru na veřejnosti má vždy negativní dopady. Veřejnost, živená různými jednostrannými názory, si může myslet, že pokud vznikají v lesích kalamity, znamená to, že lesníci špatně hospodaří. Zpracovatelé toho samozřejmě využijí k tlaku na ceny dřeva, protože sami přece říkáme, že je špatné a polámané, a proto je třeba snižovat ceny. Tlak na snížení cen je už sám o sobě dost intenzivní v důsledku obchodní situace, která dnes v Evropě na trhu se dřevem je a není třeba ho ještě zvyšovat a napomáhat mu kreslením katastrofických scénářů. Měli bychom se tedy ke kalamitě tohoto rozsahu chovat jako k běžné záležitosti, která naši činnost nikterak podstatně neovlivní.

Více znepokojující, než zmíněná větrná kalamita, je opětovný nárůst kůrovcových těžeb. Kůrovec se objevil na mnoha lesních

Vlevo nová vedoucí majetkoprávního odboru Mgr. Hedvika Hnízdová

správách. Nikde se ale nerozšířil tak, jako na LS Opava, Vítkov a Šenov. Celkem se u LČR pohybovaly kůrovcové těžby na úrovni cca 100 tis. m³, na zmíněné tři LS z toho připadlo 60 %. Lze vyjmenovat řadu objektivních příčin zvyšování stavu tohoto škůdce. Je ale také skutečností, že opatření, která podnik prováděl v prvním pololetí 2002 nebyla dostatečná. Generální ředitel připomněl, že rozšíření a následné nezvládnutí kůrovce může být pro každého vedoucího pracovníka LČR osudným.

Pokles cen dřeva

Od počátku loňského roku se podnik potýkal s poklesem cen dřeva, především u kulatinových a vlákninových sortimentů. Průměrný pokles zpeněžení u těchto sortimentů byl větší než 200 Kč/m³, což vedlo k řadě komplikovaných jednání s našimi dodavateli a k následným úpravám cen. Nakonec se podařilo úpravami struktury a objemu těžeb zajistit tržby na přijatelné úrovni, takže náš hospodářský výsledek bude přibližně stejný jako v roce 2001. Byl to úkol mimořádně obtížný a všem, kteří jej řešili, patří poděkování.

Vliv povodní

Událostí roku v negativním slova smyslu se bezpochyby staly povodně. U LČR byly postiženy prakticky všechny LS kolem toku Vltavy, Berounky a Labe a LS Nové Město na Moravě a Tišnov. Situace v rámci některých OI, např. Český Krumlov, Jindřichův Hradec, nebo Brandýs nad Labem byla skutečně dramatická a Ing. Oliva zdůraznil, že páni správci i inspektoři se projevili jako správní muži na svých místech. Rovněž jim patří poděkování. Naše škody se ustálily na výši cca 250 mil. Kč. Jsou to škody především na infrastruktuře. Menší rozsah škod bude v rámci OI Jindřichův Hradec také na lesních porostech, kde voda stála v kulturách dlouhou dobu. Největší škody jsou ale hlavně na lesních cestách a objektech hrazení bystrin. Požadavky na opravy infrastruktury, které jsou provozně nutné z titulu povodní, by měly být v rozpočtu zohledněny.

Změny legislativy

Rok 2002 byl rovněž rokem cíle parlamentní aktivity, mnoho zákonných norem, které byly projednávány, mělo přímý dopad na činnost podniku. Parlament se například zabýval dvěma novelami zákona 172 o majetku obcí. V jedné šlo o dokončení restitučního procesu vůči lesním družstvům obcí. Daleko podstatnější byla druhá novela, která řešila zápis do katastru na ohlášení obcí. To mělo znamenat, že obci na ohlášení bude zapsán jakýkoliv majetek. Ten, kdo by to rozporoval, musel by předkládat důkazní břemeno, že tomu tak není. Toto se nás týkalo v mnoha případech, zásadně jsme s tím nesouhlasili a nakonec se povedlo, že tato novela byla zamítnuta.

Parlament přijal novelu Občanského soudního řádu, která vyřešila velmi dlouho

trvajícím problémem aktivní legitimace, tzn. spor, zda LČR nebo jiný státní podnik může při soudních sporech vystupovat za stát. Díky této novele již jednoznačně můžeme. V roce 2002 byl přijat zákon 290, o přechodu některých věcí na kraje. Podniku se dotýkal v kauze výkonu funkce OLH. Původní návrh uvažoval s tím, že se celý institut OLH přenesou na pověřené obce. Povedlo se prosadit pozměňovací návrh a výkon funkce OLH zůstal v původní podobě.

V letošním roce podnik také čekají některé velmi důležité věci na úseku zákonodárství. Končí například mezirezortní připomínkové řízení u návrhu nového zákona o rybářství. V novele zákona o myslivosti jsou z našeho pohledu určitá zjednodušení, připomínkování probíhalo v koordinaci s námi a není ze strany LČR zásadních připomínek. U návrhu nového katastrálního zákona teď končí mezirezortní připomínkové řízení. Zákon dává jasná pravidla pro vkladové řízení a zápisy do katastrů a měl by být přínosem. Rozsáhlá novela zákona o ochraně přírody a krajiny, která se bude také projekt

navát v Parlamentu, má tendenci výrazně posílit pravomoci orgánů ochrany přírody v souvislosti se zřízením evropské soustavy chráněných území NATURA 2000. Měla by vzniknout nová instituce Správa ochrany přírody, do níž by se měly spojit všechny dosavadní orgány ochrany přírody.

Slova kritiky

Potud by se zdálo, že je vše v pořádku, že podnik přestál všechna úskalí a s relativně dobrým výsledkem skončil rok 2002. Přesto se vyskytly i negativní jevy, a to především ve dvou oblastech – myslivosti a tvorbě lesnických projektů. U myslivosti se generální ředitel kriticky zmínil o způsobu tvorby honiteb na některých lesních správách, kde vedoucí pracovníci nerespektovali pravidla, která podnik pro tento účel vytvořil. Závěr z toho je tvrdý: Některé případy svévolného a bezdůvodného nedodržení těchto pokynů budou prověřeny, a pokud se potvrdí jejich pravdi-

vost, nelze věc řešit jinak než personálně. Není totiž možné, aby další a další inspekce kontrolovaly lesní správy a hledaly, kde nedodržují obecné pokyny. Lepší a levnější je mít takové správce, kteří je dodržují sami. Protože nebyly dodrženy pokyny o velikosti a počtu režijních honiteb, rozhodl se generální ředitel tuto problematiku ještě otevřít, vrátit se k ní a znovu v letošním roce řešit.

Dále se Ing. Oliva zaměřil na koncepci tvorby projektů lesnických činností. Konstatoval, že některé lesní správy postrádají jasnou koncepci především těžební činnosti. Projekty se vypracovávají nikoliv podle dlouhodobého výhledu, ale nahodile, a co hlavně, někteří lesní správci nevyvíjejí tlak na revirníky, aby se jejich koncepci podřizovali. Projekty jsou pak dílem momentální situace, volné tvořivosti revirníků, jejich závaznost je velmi chabá, existuje dokonce několik verzí projektů, které dostává dodavatel během roku pod zámlou různých změněných podmínek atd., pracoviště se nesoustřeďují, dodavatel se honí z místa na místo kvůli dvěma kmenům a LČR to samozřejmě zaplatí.

Generální ředitel neušetřil kritiky ani pracovníky ředitelství. I zde přetrvávají negativní jevy, které se nedaří opustit. Jedním z nich je např. nadměrné operativní řízení, velké množství služebních cest, z nichž část jen venkovní personál zatěžuje, občasná protichůdnost pokynů, vyžadování informací, které nejsou pro ředitelství potřebné. Je nutné mít na zřeteli na všech úrovních, že z větší míry autonomie vyplývá i odpovědnost za své činy, ale někdy to vypadá, že bychom chtěli samostatnost bez odpovědnosti.

Další rozvoj LČR

V další části svého projevu generální ředitel nastínil vizi rozvoje podniku. LČR dospěly po deseti letech do určitého mezního stadia, kdy se zdá, že rozvojový potenciál je jakoby vyčerpán. Je to způsobeno tím, že v době jejich vzniku byly zcela jiné podmínky než dnes. Dosavadní vývoj podniku se dá rozdělit do třech období:

Masivní přirozená obnova smrku na LS Český Rudolec

Ilustrační foto: redakce

- 1) 1992 – 1993: Vznik a počáteční boje o existenci. Můžeme hodnotit pozitivně, vše se ustálo.
- 2) 1994 – 1997: Období stabilizace, tvorby administrativních mechanismů, principů, kompetencí a hlavně dobrých ekonomických výsledků. Lze hodnotit pozitivně, ale v tomto období byl položen také základ některých dnešních problémů a to především: přemíra operativního řízení na ředitelství, neúčinný motivační systém.
- 3) 1998 – 2001: Vedle technického rozvoje a dobrých lesnických a ekonomických výsledků došlo k manažerské stagnaci a zakonzervování dosaženého stavu.

Manažerský rozvoj by nám měl zajistit produktivitu, iniciativu a tvůrčí aktivitu personálu, jeho souznělost s podnikem a podnikovou kulturu. Výsledek je však takřka opačný: personál si stěžuje na přebujelou byrokracii ředitelství, nemá motivaci k vyšší produktivitě práce, mrhá se finančními prostředky, lidé nemají zájem o kariérní postup, navzdory několikastupňovému kontrolnímu systému se uvolňuje morálka.

Další okruh problémů se objevuje v obchodních vztazích. Lze je shrnout asi takto: hodně proměnlivá koncepce smluvních vztahů, poměrně komplikovaný způsob stanovení cen, okolím zpochybňovaná role LČR a HLDS, obtížně vysvětlitelný zpětný odkup.

Podle slov generálního ředitele tyto problémy nejsou znamením toho, že systém byl špatně nastaven. Ukazují, že vývoj se někam posunul a my jsme setrvali na původních principech příliš dlouho. Proto bude nutné změnit dva okruhy problémů: jednak způsob řízení firmy a personálu, včetně motivačního systému, jednak charakter vztahů s partnery, včetně HLDS, včetně některých technických a ekonomických postupů.

Nástin reformy LČR

1. Strategický úkol: Revize organizačního a správního systému, příprava na certifikaci ISO 9001:2000.

Dílčí úkoly:

- Revize organizačního řádu, organizačního schématu, vytvoření typových pracovních náplní.
- Revize pokynů v informačním systému.
- Vytvoření centrálního registru všech smluv uzavíraných za LČR a jeho historická aktualizace, jmenování koordinátora za LČR a styčné osoby pro ISO.

2. Strategický úkol: Revize funkční organizační struktury LČR a způsobu řízení.

Dílčí úkoly:

- Definice kompetencí v úrovni Ř LČR – OI – LS – revír, ale i v rámci Ř LČR (GŘ – ŘÚ – vedoucí odborů).
- Definice pozice OI, kompetence a personální vybavení.
- Optimalizace výkonu práce revírníka, objektivizace objemu úkolů.
- Motivační systém, vazba na plánování.
- Optimalizace organizační struktury.

3. Strategický úkol: Revize systému obchodních vztahů.

Dílčí úkoly:

- Základní způsoby zajišťování zakázky, vazby a poměry mezi těmito způsoby:
  - komplexní dlouhodobá smlouva,
  - komplexní krátkodobá smlouva,
  - zakázky zadávané v rámci DVŘ,
  - další drobné zakázky zadávané mimo režim komplexních smluv, samovýroba,
  - práce prováděné ve vlastní režii.
- Kalkulace a monitoring cen.
- Prodej dříví nastojato, legislativní rámec, způsob vyznačení a příjem, fakturace.
- Vyhodnocování smluvního vztahu.
- Hodnocení smluvních partnerů prováděné OI a LS.

- Kontrola dodržování OS, projekty, atd.

4. Strategický úkol: Obchodní politika LČR v oblasti prodeje dříví a ve vazbě na dřevozpracující průmysl.

Dílčí úkoly:

- Definice obchodní politiky LČR.
  - Objem a struktura dříví umístovaného na trh přímo.
  - Strategiční partneři v oblasti dřevozpracujícího průmyslu.
  - Způsob výběru partnerů pro další obchod, regionální aukce.
- Způsob realizace dodávek dříví (zpětný odkup, diskuse o formě).
- Postavení LČR v HLDS.

5. Strategický úkol: Revize kontrolního systému LČR.

Dílčí úkoly:

- Definice obsahu a forem kontroly na všech úrovních řízení.
- Pozice odboru lesnické inspekce.
- Možnost vytvoření interního auditu odpovídajícího obecným normám.
- Personální obsazování.

6. Strategický úkol: Projektování a vlastní provádění lesnických činností.

Dílčí úkoly:

- Vypracování strategie provádění lesnických činností.
- Lesnický audit.

7. Strategický úkol: Revize potřebnosti majetku.

Dílčí úkoly:

- PUPFL, aktualizace arondačního programu.
- Infrastruktura.

8. Strategický úkol: Vytvoření svébytné regionální politiky.

Dílčí úkoly:

- Komunikace s kraji.
- Účast krajů na tvorbě politiky LČR.

9. Strategický úkol: Certifikace PEFC a její uplatnění v obchodních vztazích.

Dílčí úkoly:

- Revize dokumentů LČR (nutnost zveřejňovat logo).
- Revize smluvních vztahů.
- Požadavky na obchodní partnery LČR.

Závěr

Rozsah toho, o čem generální ředitel hovořil, dává tušit obrovské množství práce. Proč ji musíme vykonat? Rozhodně ne proto, aby se nám v LČR pohodlněji žilo. Ale proto, abychom ušetřili náklady, fungovali racionálně a mohli se rovnat s kterýmkoliv lesním podnikem v Evropě. Vstup do EU je za dveřmi a to dřív, než jsme vůbec čekali. Máme před sebou růst nákladů na evropskou úroveň, růst mezd na evropskou úroveň, a to nejen našich. Čekají nás velké změny a podle toho, jak si s nimi poradíme, takové budeme brát mzdy, tolik nás bude u podniku pracovat, takovou budeme mít prestiž v evropském lesnictví.

Záznam připravil Ing. Jan Řezáč

Jak je to s pojištěním pracovníků LČR, s. p., při výkonu práva myslivosti

V období zejména posledních dvou měsíců jsou zaměstnanci státního podniku Lesy ČR často dotazováni na důvody změny pojišťovny zajišťující pojištění při výkonu práva myslivosti ve smyslu zákona. Ve snaze o maximální objektivitu podávaných informací k této problematice si dovoluujeme popsat konkrétní postup podniku Lesy ČR při realizaci tohoto pojištění v průběhu roku 2002.

1. V průběhu 1. pololetí 2002 bylo vedením podniku rozhodnuto o rozšíření poskytovaných zaměstnaneckých výhod těm zaměstnancům podniku, kteří vykonávají ve smyslu zákona č. 449/2001 Sb. právo myslivosti, formou úhrady pojištění tohoto výkonu podle § 48 uvedeného zákona. Změny v poskytovaných zaměstnaneckých výhodách jsou realizovány vždy k 1. 1. následujícího kalendářního roku. Tomu odpovídala i představa podniku o nutném časovém předstihu přípravy realizace tohoto kroku.
2. Na přelomu let 2001 a 2002 byla podniku známa jako jediný zajišťovatel tohoto pojišťovacího produktu pojišťovna Halali. Proto byla podnikem oslovena dne 25. 11. 2001 se žádostí o nabídku produktu pro soubor zaměstnanců LČR. Protože do 15. 1. 2002 pojišťovna na tuto žádost nereagovala, snažili se zástupci podniku kontaktovat ředitele pojišťovny Halali, pana Ing. Stibůrka.
3. Dne 21. 1. 2002 se uskutečnilo v budově ředitelství LČR jednání s panem ředitelem Ing. Stibůrkem, dále za účasti pověřených zaměstnanců LČR a zástupců makléřské firmy ITEAD Pardubice, kterou podnik písemně pověřil zajištěním doporučujícího výběru.

Závěr z jednání: pojištění odpovědnosti při výkonu práva myslivosti není údajně hlavní produkt pojišťovny Halali, není proto důvod z úrovně pojišťovny připravovat speciální produkt pro jednu firmu.

4. Přes výše uvedené skutečnosti podnik vyzval dopisem ze dne 24. 1. 2002 i pojišťovnu Halali k účasti na výběru pojistitele, zajišťovaného nezávislou pověřenou makléřskou firmou ITEAD.
5. Firmou ITEAD byly osloveny všechny pojišťovací společnosti, které měly uvedený produkt schválený MF ČR k datu zadání. Jednalo se o tyto společnosti.
  - Halali, všeobecná pojišťovna, a. s.
  - Česká pojišťovna, a. s.
  - Pojišťovna České spořitelny, a. s.
  - Česká podnikatelská pojišťovna, a. s.
  - Generali, pojišťovna, a. s.
  - ČSOB, pojišťovna, a. s.

Z těchto pojišťoven jedna nereagovala, jedna účast odmítla a jedna oznámila, že nebude předkládat nabídku. Zbývající pojišťovny nabídly jednu a více variant. Finální doporučující výběr se uskutečnil mezi dosavadním jediným dodavatelem tohoto produktu pojišťovnou Halali a Českou podnikatelskou pojišťovnou, a. s. Oproti postupu dosud uplatňovanému vůči ostatním fyzickým osobám provozujícím výkon práva myslivosti v ČR, tzn. placení příspěvku ČMMJ a pojištění v jedné částce souhrnně, bez možnosti tyto od sebe oddělit, nabídla pojišťovna Halali podniku tyto varianty postupu:

- a) členům ČMMJ (zaměstnancům LČR) uhradit podnikem pojistné z celkového členského příspěvku,
- b) nečlenům ČMMJ – individuální smlouvy s ročním pojistným přesahujícím částku 500 Kč,
- c) uzavření hromadné pojistné smlouvy pro zaměstnance LČR, ale za podmínky ukončení členství v ČMMJ celému souboru zaměstnanců (těm, kteří ke konkrétnímu datu byli v ČMMJ organizováni).

Návrh uvedený v bodu a) se podniku jevil jako nereseriozní vůči ostatním osobám provozujícím výkon práva myslivosti a organizovaným v ČMMJ.

Oproti podmínkám navrženým pojišťovnou Halali, předložila Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., nabídku produktu, který je pro podnik a jeho zaměstnance v rozsahu pojištění odpovědnosti za škodu a ekonomických podmínkách smluvního vztahu výrazně výhodnější. Návrh obsahoval, a skutečnost tomu odpovídá, garanci pojištění při všech činnostech spojených s výkonem práva myslivosti, včetně neomezování se pouze na režijní honitby LČR.

6. O výběru České podnikatelské pojišťovny rozhodovaly ve finální fázi zejména tyto důvody:
  - a) realizace uplatnění zaměstnanecké výhody pouze na bázi dobrovolnosti (viz. postup uvedený v Příkazu GŘ č. 10/2002),
  - b) výrazně výhodnější podmínky České podnikatelské pojišťovny, a. s. (např. pojištění úrazu, pojistná nebezpečí – zdraví, škody na věci, škody finanční, atd.),
  - c) doporučení nezávislé makléřské firmy ITEAD, a. s.

Po celkovém vyhodnocení byla uzavřena smlouva na tento produkt s ČPP dne 23. 9. 2002 a k 1. 1. 2003 je pojištěno touto formou pojištění cca 1350 těch zaměstnanců, kteří se k této zaměstnanecké výhodě dobrovolně osobně přihlásili.

Věříme, že tato snaha podniku Lesy ČR o popsání konkrétního postupu v uvedené aktivitě přispěje k všestranné snaze o podání korektních informací i v tak citlivé oblasti, jakou se pojištění občanů podle § 48 zákona č. 449/2001 Sb. v posledním období stalo.

Ing. Mikuláš Řiha, ředitelství LČR, Hradec Králové

Ilustrační foto P. Forejtek

Dočkali jsme se

Zaměstnanci i návštěvníci ředitelství podniku mají možnost od 18. listopadu zaregistrovat významnou změnu v interiéru recepce. Po období čtrnáctiměsíční existence siluety České republiky, která od září roku 2001 dávala s postupem času stále menší naději být něčím jiným než zdrojem dohadů a více či méně vtipných glos, se prázdný prostor konečně zaplnil. Dostal obsah v podobě plastické organizační mapy LČR, odrážející stav k 1. 1. 2001. Mapa má úctyhodné rozměry. Je dlouhá 3900 mm a v nejširším místě dosahuje 2150 mm. Je složena ze šestnácti laminátových dílů.

Autorem díla je Akademický sochař Václav Skořepa ze Zlína. Tak rozsáhlé dílo se neobešlo bez účasti dalších odborníků. Na přípravě mapových podkladů se zúčastnili Pavel Prchal a Ing. Martin Hamák z OHÚL, vrstevnicovou mapu a mapu všeobecné a lesnické situace v měřítku 1:130 000 zpracoval Mgr. Jan Langr z firmy T-MAPY, s. r. o., Hradec Králové. Kolorování mapy je dílem výtvarníka Zdeňka Horáka ze Zlína. Lokalizaci sídel organizačních jednotek LČR pomocí barevných diod vyřešil elektrikář Jiří Šulc ze Vsetína. Tolik krátká charakteristika díla. O jeho vzniku by se dala napsat kniha. Obsahovala by kapitoly vážné, úsměvné a dokonce i takové, které by neměly daleko k hororu. Není divu. Vždyť vznikalo unikátní dílo, při jehož tvorbě se řešily současně umělecké a technologické otázky a v určité době i obyčejné lidské problémy.

Zmíněné dílo ukončilo několik let trvajících úpravy vstupního prostoru budovy ředitelství našeho podniku. Z nepěkné a nefunkční vrátnice postupně vznikla vkusná a moderně vybavená recepce, která vhodně reprezentuje LČR.

JD

Zpráva o činnosti komise pro rozdělení povodňových darů zaměstnanců

Na základě Informace o pomoci LČR, poskytované občanům a zaměstnancům postiženým záplavami, byla ustanovena komise pro rozdělení osobních darů zaměstnanců LČR. V komisi jsou zástupci OI Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Křivoklát, Brandýs n. L., Teplice a zástupce ředitelství podniku. Úkolem této komise je zjistit škody na majetku zaměstnanců, jejich rozsah a rozhodnout o výši finanční výpomoci. Jednání komise proběhlo v r. 2002 ve dnech 3. 10. a 13. 11.

Na říjnovém jednání komise bylo předloženo oznámení o vzniku škody u 12 zaměstnanců. Pro postup rozdělení finanční výpomoci byly stanoveny tyto priority – v maximální výši poskytnout výpomoc těm zaměstnancům, kteří mají škody na obytných domech, nezbytných hospodářských staveních, zařízeních. Podle těchto kritérií byla dne 25. 10. poskytnuta pěti zaměstnancům záloha na finanční dar ve výši 380 000 Kč. U ostatních zaměstnanců, vzhledem k rozsahu škod, bylo doporučeno čerpání výpomoci z FKSP.

Na listopadovém jednání komise bylo provedeno zpřesnění výše škod u zaměstnanců – škody na majetku byly odhadnuty na 2 235 000 Kč u šesti zaměstnanců. Komise také rozhodla o ponechání části finančních prostředků pro rozdělení po skončení zimy 2002 – 2003 – orientačně 300 000 Kč. V termínech 3. 12. 2002 a 3. 1. 2003 byla rozdělena další část výpomoci v celkové výši 476 000 Kč. Celkem bylo tedy zatím rozděleno 856 000 Kč šesti zaměstnancům LČR. K 31. 12. 2002 bylo na účtu 5039-26300-511/0100 shromážděno: 1 340 167 Kč. O rozdělení zůstatku bude rozhodnuto podle vzniklé situace do dubna 2003.

Ing. Pavel Rybka, ředitelství LČR

Expertní a poradenská činnost VÚLHM

JÍLOVIŠTĚ – STRNADY

Druhého října 2002 se na lesní správě Jeseník uskutečnila regionální prezentace expertní a poradenské činnosti Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti Jiloviště-Strnady, která je vykonávána z pověření MZe ČR bezplatně pro všechny vlastníky lesa.

Z oboru vodohospodářských funkcí lesů je poradenský servis zaměřen zejména na: vodní režim lesních porostů a jeho úpravy, protipovodňovou ochranu, lesotechnická opatření a meliorace, chemické složení vody ve vazbě na hospodaření v lesích a drobných vodních zdrojů.

Z ostatní expertní a poradenské činnosti VÚLHM nabízí: lesní ochrannou službu, management reprodukčních zdrojů a informační servis pro vlastníky lesa, komplexní informační a poradenský servis v oboru lesního hospodářství, expertní a poradenskou činnost v oboru lesního školkařství a zalesňování, v oboru obnovy a výchovy lesních porostů a vypracování konkrétních doporučení pro specifické způsoby hospodaření podle požadavků vlastníků lesa, v oboru pěstování rychlerostoucích dřevin, v oboru biotechnologii, poradenskou činnost pro vlastníky lesů v oblasti abiotického poškození a výživy lesních porostů, vyhodnocení kvality a účinnosti vápnění a hnojení lesů v imisních oblastech včetně poradenské a expertní činnosti.

Program, vedle přednáškové části, byl doplněn krátkou exkurzí s prohlídkou měřicího objektu VÚLHM „U Vodárny“, dále pak ukázkou prováděné úpravy Borového potoka, ukázkou objektů hrzení bystrin realizovaných v roce 1997 až 1998 a drobných staveb „Programu LČR – 2000“ zajišťujících cíle veřejného zájmu. Akce se zúčastnilo celkem 28 osob, z toho 7 vlastníků lesa (6 zástupců obcí a měst, 1 soukromý), 7 pracovníků LČR, 1 pracovník SSL OkÚ, 2 pracovníci Správy CHKOJ, 1 zástupce Jeseníckých vodovodů a kanalizací, 9 pracovníků VÚLHM a 1 pracovník MZe ČR. Organizačně celou akci zajišťovala lesní správa Jeseník a Jesenícká lesnická společnost.

Ing. Jaromír Latner, CSc., lesní správce

V zámecké kapli v Lázních Kynžvartu

zněla česká Hubertská mše

V nově opraveném empírovém zámku v Lázních Kynžvartu, který je jednou z nejnavštěvovanějších památek v republice se uskutečnila dne 10. 11. 2002 Hubertská mše B dur. Tuto mši autorů JUDr. Vacka a p. Selementa navštívil a spolu s autory předvedl tubačský soubor LČR, s. p., LZ Kladská. V krásném prostředí zámecké kaple se sešlo mnoho milovníků lovecké a koncertní hudby. Přítomní byli nadšení jak sborovým zpěvem, tak krásnými chorály. Atmosféru umocnilo i kázání přednesené panem farářem Baxou z Mariánských Lázní, který hovořil o patronu myslivců sv. Hubertu a dále vyzdvíhl práci lesníků jako ochránců přírody a pečovateli o zvěř. Po ukončení mše přítomní dlouhotrvajícím potleskem ocenili vystoupení tubačů a zpěváků. Sváteční nálada pak pokračovala na nádvoří zámku, kde tubači zahráli další myslivecké hlaholy. Kolik radosti tito tubači a zpěváci předali ostatním a kolik radosti sami prožili, lze jen těžko popsat. Uvedení „Hubertské mše“ je dalším z cílevědomých kroků souboru „Tubači z Kladské“ v jejich snaze o udržování a rozvíjení mysliveckých tradic. Veřejnost a to i nelesnická a nemyslivecká tuto snahu velmi oceňuje.

Ing. Miroslav Vaniš, HI LZ Kladská

Umíme dobře prodat svoji práci?

Hlavní téma tohoto čísla Lesu zdar je o reformách, které podnik čekají v příštích letech. Generální ředitel Ing. Jiří Oliva hovoří ve svém projevu o oblastech, které je nutno reformovat, protože se během deseti let radikálně změnilo prostředí, v němž se pohybujeme. Jedna z oblastí vyžadujících jiný pohled a jiné metody je obchod se dřevem. O tomto tématu se příliš často nepíše, proto může být tento článek chápán jako další výzva k diskusi. Jako partnera pro tento rozhovor jsem si vybral Ing. Václava Markese, zástupce oblastního inspektora na OI Jindřichův Hradec.

Ing. Václav Markes je rodákem z Jindřichova Hradce a svoji dosavadní provozní praxi prožil v této oblasti. Vystudoval v letech 1970 – 1974 střední lesnickou školu v Pisku a posléze lesnickou fakultu v Brně, kterou ukončil v roce 1979. Po vojně v roce 1980 nastoupil k Jihočeským státním lesům na lesní závod Jindřichův Hradec. Zde pracoval dva roky jako technik, potom několik let dělal technologa a krátkou dobu před rokem 1989 plánoval. Po roce 1989 přešel na místo vedoucího personálního oddělení a poměrně rychle vystřídal funkce bezpečnostního technika a hlavního účetního na závodě.

Co v té době nejvíce ovlivnilo vaše další životní směřování?

Na začátku 90. let se na lesní závody začaly pořizovat počítače. Mne práce s nimi bavila a protože to nebyl u lesníků oblíbený partner pro práci, s počítači v té době nikdo pracovat nechtěl, tak mi řekli, že budu dělat účetního. Ačkoliv se mi do toho příliš nechtělo, byla to nakonec docela zajímavá práce a dnes na to rád vzpomínám. Když vznikly LČR, snažil jsem se získat u této firmy práci a v prosinci 1992 jsem nastoupil na oblastní inspektorát Jindřichův Hradec. Říkal jsem si, že zde budu mít blíž k lesařině, že budu moci spojit práci venku v lese s prací v kanceláři. A dodnes dělám práci, která je spojením provozu a čísel.

Jaká je vaše pracovní náplň?

Jsem na inspektorátu zodpovědný za ekonomiku. To představuje především cenová jednání, obchodní smlouvy, statistické přehledy a kalkulace. Přípravuji a vyhodnocuji výběrová řízení na dodávky lesnických prací, na základě jejich výsledků uzavírám obchodní smlouvy a předávám je na lesní správy. K tomu se přidává administrativní agenda, v níž vyřizuji různé stížnosti a provádím kontroly na lesních správách podle plánu kontrol. V neposlední řadě řeším bezpečnost práce a ochranu před požáry.

Kolik je na OI územních jednotek a kolik tady pracuje obchodních partnerů?

Na počátku spadaly pod OI tři lesní správy – Pelhřimov, Český Rudolec a Jindřichův Hradec. Postupem času přibýly další dvě – LS Třeboň a LS Telč.

LS Telč má tři smluvní územní jednotky (SÚJ). Největší je Telč, kde pracuje Lesní společnost Telč, a. s., která vyhrála výběrové řízení i na menší jednotce Budkov. Pak je zde jednotka Klášter-Nová Říše, na níž pracuje LST Trhanov, a. s.

Na LS Pelhřimov jsou od začátku nejstabilnější smluvní partneři, a to Lesy Pelhřimov, a. s., a Ing. Chmel. LS Rudolec má dnes tři smluvní územní jednotky. Na největší pracuje Lesy Český Rudolec, a. s., na druhé LST Trhanov, a. s., a na třetí LESS, a. s., Bohdaneč.

LS Jindřichův Hradec měla do roku 2002 dvě smluvní územní jednotky. Na jedné stabilně pracovala Lesy Jindřichův Hradec, a. s., která se nedávno sloučila s firmou Lesy Český Rudolec, a. s. V letošním roce na této SÚJ skončila smlouva. Proto z této SÚJ byla oddělena další jednotka Vřesná, na níž byla též s Lesy Český Rudolec, a. s., uzavřena smlouva na dva roky. Na menší jednotce pracuje stabilní partner společnost Silva-K, spol. s r. o.

LS Třeboň má dvě smluvní jednotky a dva smluvní partnery a to Jihočeské lesy České Budějovice, a. s., se sídlem v Nových Hradech, a Kodavo, spol. s r. o. Jsou to také seriózní obchodní partneři.

Musím říct, že až na některé problémy na Českém Rudolci, kde se na menší smluvní jednotce zpočátku firmy střídaly, jsme měli na smluvní partnery štěstí. Jsou to partneři velice schopní jak po lesnické, tak po ekonomické stránce.

Vyhlašujete také dílčí výběrová řízení?

Dílčí výběrová řízení (DVR) jsme v loňském roce organizovali poprvé, a to v rozsahu 10 % celkového objemu prací. Většinou šlo o těžbu dříví a práce navazující, např. úklid klesu. Ale činnosti typu zalesňování, které jsou termínově vázány, jsme do DVR nedali. To se ukázalo jako rozumné řešení. V DVR byli vybráni převážně partneři, kteří se různým způsobem osvědčili již dříve. Pouze v jednom případě se firmě, která nabídla velice solidní ceny a získala poměrně velkou zakázku, nepodařilo do konce roku úkoly dokončit. Ostatní firmy, které v těchto DVR zvítězily, byly relativně bez problémů. Myslím si, že do budoucna bude třeba do DVR vnést prvek jistoty, aby firmy, které nedoloží o sobě patřičné údaje, například dostatek vlastních kapacit, zakázku nedostaly, nebo pouze v omezeném rozsahu. Jinak by se mohl zpochybnit účel DVR. Protože v případě nesplnění zakázky, hlavně domovské firmy, které nevyhrály DVR, toto obrátí proti nám ve stylu: „Vidíte, vybrali jste si špatně a nakonec to musíme dodělat my“. To určitě není cílem. V každém případě budou mít DVR v zadávání prací své místo a přispějí ke zvyšování konkurence a zjištění objektivního stavu na trhu. Jejich příprava i realizace však kladou vyšší nároky na venkovní personál.

Ing. Václav Markes

Smlouvy vzešlé z DVR se uzavírají na rok?

Smlouvy se uzavírají na určité konkrétně časově vymezené období, které je většinou kratší než jeden rok.

Na letošní rok také plánujete DVR?

Již jsme měli na podzim připravené podklady, ale přišel poslední říjnový víkend a s ním větrná kalamita. V jejím důsledku musela být DVR na celém podniku přehodnocena a na OI Jindřichův Hradec jsme pro 1. pololetí letošního roku od nich úplně ustoupili. Pokud se situace nezmění, budou realizována až ve 2. pololetí do výše 5 % podle podnikového příkazu. Důvodem je na jedné straně skutečnost, že u nás kalamita nebyla takového rozsahu, aby ji nedokázali smluvní partneři zpracovat. Na druhé straně jde o polomy a vývraty roztroušené na velkém území a nebylo možné najít porosty vhodné do výběrových řízení. Zadání pro DVR je nutné co nejpřesněji definovat, protože na toto zadání nabízí firma cenu a v rozptýlené kalamitě bychom nebyli schopni zajistit, že to, co nabízíme, bude odpovídat skutečnosti. Tím by mohla být zpochybněna věrohodnost DVR.

Kolik se v průměru účastní dílčích výběrových řízení zájemců?

Zájem je poměrně značný. Záleží na zakázce, protože jsou zakázky zajímavější a méně zajímavé, zakázky větší i menší. Byla tady zakázka, která měla 6 tis. m³ těžby v jednom prostoru. O ní byl samozřejmě zájem největší. Byly tady ale také zakázky, kde bylo 150 m³ porobírek listnatých v porostech do 40 let, kde

1

2

3

byli jen tři zájemci. Průměrně bylo přihlášeno asi 6 zájemců na každou zakázku. Zájem ze strany malých firem je. Většinou, když se dozvědí o výběrovém řízení, ihned se zajímají o podrobnosti. Na jedné straně dochází k fúzování subjektů a zvyšování jejich síly, na druhou stranu se zvyšuje i konkurence na trhu. Subjektů je dostatek a menší firmy se snaží ihned vyplnit volný prostor.

Čeká vás nějaké řádné výběrové řízení?

Ne, k 31. 12. 2002 sice skončily čtyři smlouvy, ale všechny jsou prodlouženy bez výběrového řízení.

Do kolika procent se bude u vás pohybovat nahodilá těžba za loňský rok, když se do toho započítá i kalamita?

Za loňský rok to nebude žádné zásadní číslo. Kalamity nás postihují nárazově, bohudík kalamita z října není nic obrovského. Je to do běžné výše, kdy se nahodilá těžba pohybuje v rozmezí 15 – 20 %. Něco se zpracovalo koncem roku 2002, něco částečně přejde do začátku letošního roku. Bývají horší kalamity, předloni postihla letní bouřka LS Třeboň a Jindřichův Hradec a spadlo zde 80 % etátu. Námrazová kalamita na LS Telč a Český Rudolec z roku 1996, jejíž výše se pohybovala v násobcích ročního etátu, ovlivňovala hospodaření postižených LS několik roků.

Jaké máte zkušenosti s harvestory?

Harvestory se na území inspektorátu občas používají, ale nemůžu říct, že s nimi máme nějaké větší zkušenosti. Průkopníkem v jejich nasazení je LS Telč, na které pracují ve velké míře a už zde mají téměř tradici. Jejich práce je relativně dobrá. Velmi ale záleží na kvalitě osádky. Harvester jako stroj je schopen dělat dobrou práci. Pokud je na něm zkušená obsluha, je to práce výborná, jestliže tam však přijde někdo, kdo s ním neumí zacházet a teprve se zaučuje, může být výsledek dosti tristní – odřené stromy, poškozená půda, poničený porost.

Smluvní partneři používají harvestory právě při zpracování kalamit a myslím, že se osvědčily. Umožnily jim výrazně zvýšit kapacitu a bezpečnost práce, což je určité podstatná věc. Pokud se použijí ve vhodných podmínkách a s dobrou obsluhou, je jejich práce určitě srovnatelná, ne-li lepší než ruční práce, klasické přibližování a klasický způsob zpracování. Vzhledem tomu, že se vstupem do EU se cena lidské práce bude zvyšovat, určitě se budou tyto technologie více a více prosazovat.

V posledních letech dochází k rozsáhlým fúzím dřívě samostatných podnikatelských subjektů. Má to vliv na cenová jednání a uzavírání obchodních smluv?

Tato situace nastala i u nás. Vzpomínám si, že prvních výběrových řízení v roce 1993, kdy se v podstatě rozhodovalo o tom, kdo bude na LS smluvním partnerem, se účastnily tři subjekty z nejbližšího okolí, které se snažily získat zakázku pro sebe. Tato situace už nenastane. Dnes se sloučily do jednoho subjektu Lesy

Český Rudolec, a. s., s Lesy Jindřichův Hradec, a. s., a stejný majitel vlastní i Lesní společnost Telč, a. s. Je tedy dost nepravděpodobné, že by si tyto společnosti ve výběrových řízeních konkurovaly.

Tlak na cenová jednání a na změny je vyvíjen spíše na podnik, protože podstatná část cenových jednání se odehrává mezi vedením podniku a zástupci ČAPLH. Tam jsou dohodnuta rámcová pravidla pro stanovování cen dříví, tarifů atd., kterých se obě strany při cenových jednáních drží a respektují je. Samozřejmě i nás se čas od času snaží někdo přitlačit ke zdi. Prakticky každý partner, který proti nám sedí, se snaží zajistit si co nejvýhodnější podmínky nebo nejvýhodnější výstupy z cenových jednání. Proč ne, nemám to nikomu za zlé. Při cenových jednáních jde o to, abychom se dohodli na oboustranně přijatelném výsledku.

To, že můj smluvní partner se snaží, aby pro něho byl výsledek co nepřijatelnější, je v pořádku. Stejně tak může mít dojem, že se ho někdy snažím donutit k něčemu, co pro něho není přijatelné. Zatím jsme se při cenových jednáních s každým vždy dohodli. Možná je to tím, že jsme měli relativně štěstí na obchodní partnery, že jsou to stále lesníci a mnoho našich provozních problémů dokážou pochopit. Pořád ještě jim jde o les jako takový. Možná jednou to bude jiné, když přijde garnitura dravých podnikatelských subjektů, kterým půjde jenom o peníze za každou cenu. Obávám se, že by to bylo špatné pro nás i pro les.

Používáte jako základní nástroj objektivizace cen KALK?

Těžební ceny vyšly původně z KALKu, ale před dvěma lety se od něj ustoupilo. Zpočátku jsme v KALKu měli nastavené některé nákladové parametry jako jsou odvozní a přibližovací vzdálenosti, terénní a přírodní podmínky atd. Ale postupně jsme zjistili, že tyto faktory nemají na tvorbu ceny dřeva zásadní vliv. Když například lesní správa těží 80 tis. m³ dříví a průměrné zpeněžení se odchyluje v rozmezí +/- 10 Kč, tak je to +/- 800 tis. Kč, což vypadá jako částka v ročním finančním objemu dost podstatná. Jestliže si ale řekneme, že cena dříví v mýtních těžbách je řádově 1000 Kč, tak 10 Kč z toho je 1 %, což není zase tak velká nepřesnost. Žádný výpočet cen není objektivní, aby se mohlo říct, tato cena je správná. Cena je vždycky výsledkem dohody smluvních partnerů. Podle mě neexistuje žádná metoda, která by určila přesnou cenu. Takže kalkulační program v současnosti jako pomůcka pro modelování vlivu různých faktorů na ceny dřeva slouží dobře, ale není dogma.

I když je přesnost na 1 % dobrá, tak pro každého je 1 mil. Kč hodně peněz a někdy se při cenových jednáních přetahujeme o každou korunu. Na toto má vliv i slučování. Dříve, když jednal každý malý subjekt sám za sebe, byla dohoda snazší. Dnes jsou rámce dohod někde jinde a musí je schválit majitelé. Stejně tak některé společnosti projednávají dohodnuté ceny s vlastníky, takže všechno trvá trochu déle.

Jaký vliv na ceny dřeva mají jeho parametry a vlastnosti?

Mají zásadní vliv na cenu dřeva, protože ceníky jsou koncipované tak, že se v nich rozlišuje

několik skupin dřevin obdobných vlastností. Další důležitý vliv má hmotnatost, takže je ve všech cenících zohledněna. Potom jsou detailněji členěné ceníky, které mají naši smluvní partneři, kde je rozlišena ještě kvalita dřeva, tzn. hniloby, zlomy, vývraty atd. V posledních letech bylo u některých výběrových řízení upuštěno od rozlišování kvality a ceník je koncipovaný podle skupin dřevin a hmotnatosti, ale nejsou v něm rozlišovány kvality. Dřevo je za cenu podle hmotnatosti s tím, že smluvní partner má možnost se na nabízené porosty podívat a podle kvality dřeva cenu nabídnout.

Tento postup je jednodušší pro náš personál, pro evidenci, ale skrývá v sobě riziko, že pokud si to zájemce špatně odhadne, může na tom trpět, protože při výběrových řízeních tohoto typu se zájemci snaží dát relativně dobrou cenu. Průměrné ceny bez rozlišování kvality musíme používat hlavně při kalamitách, kdy jsou obtížné podmínky, zpracovává se velké množství najednou a je problém to odlišit, zvlášť při použití harvesterů, kde už příjem dřeva v celých délkách je nemožný. Na zkusmých plochách se dohodneme na podílu jednotlivých kvalit a dřevo z této oblasti je prodáváno za průměrnou cenu a nesledují se kvality.

Co považujete za nejdůležitější při stanovování cen dříví?

Nejdůležitější je už samotný počátek. Venkovní personál, revírník se musí připravit těžebních projektů věnovat takovým způsobem, aby získali podklady, o které se dá opřít. To znamená při vyznačování skutečně počítat kusy, vysvěrkovat to, co se vyznačilo zvláště v porostech s cennějším dřevem atd. To je podklad a vodítko pro další rok a další práci. Jestliže revírník ví, že v porostu vyznačil např. 326 kusů a že mu to vyšlo např. na 420 m³, tak už při přejímce prací nebo při přejímce číselníků z porostů vidí, jestli je těžba provedena v pořádku. To je opravdu velmi důležité, protože ledabyllost, nedbalost poskytuje příležitost k podvodům, které se pak obtížně, složitě a zdlouhavě prokazují. Musí se například spočítat všechny pařezy, ale jejich nalezení často v hustých podrostech je velice těžké. Nikdy už nezískáte 100% jistotu o tom, kolik se vytěžilo. Proto jsem zastáncem toho, že podklady a projekty musí být maximálně přesné a ze všeho nejvíce mi vadí, když je někdo udělá jenom proto, aby byly hotové a v termínu odevzdány. To je naprostá ztráta času, protože nějaký odhad je naprosto zbytečná práce.

Na druhé straně bych zvažoval možnost vyznačovat některé výchovné zásahy, zvláště v porostech do 40 let věku až těsně před těžbou. Dřevo z takovýchto porostů se prodává většinou za symbolickou cenu, jeho objem lze snáze do projektu odhadnout, je zde vyloučena možnost vzniku nějaké významné finanční odchylky. Práce je časově velmi náročná a nelze se divit revírníkovi, který věnuje např. září a říjen vyznačování probírek do 40 let věku a silný vítr koncem října jeho práci znehodnotí, že má pocit zbytečně vykonané práce.

Používá se kalkulační model k cenovým jednáním o pěstební činnosti?

Dá se říct, že pěstební činnost je pro nás trochu volnější a jednání se odehrávají spíš v režii

Ol za přítomnosti zástupců LS. LS je při tomto jednání partner velice důležitý, protože zná konkrétní podmínky. Jestliže se např. jedná o ošetření proti škodám zvěří, může to být nátěr, nástřík, použití různých přípravků různých cen, může tam být různá spotřeba materiálu na 1000 sazenic. Obecně řečeno si pod stejným pojmenováním různé správy v rámci Ol často představují různý obsah. Mou úlohou je, že se to snažím ujednotit na snesitelnou a porovnatelnou úroveň a míru, aby činnost byla stejně definovaná a pokud možno placená za stejnou jednotku, aby byla technicky proveditelná a kontrolovatelná, aby se dala dobře zanést do dokladů, aby revírník i jeho partner byli schopni se v lese dohodnout, co je obsahem činnosti. Někde jsme proto přistoupili k uzavírání dodatků k ceníku, protože nejvíc problémů vznikalo v samotném lese. Zjistili jsme, že to bylo proto, že jsme práci nezadali dostatečně přesně. Takže dnes je obsahem cenových jednání to, že se dohodneme jakým způsobem bude práce provedena, jaké se použijí materiály a v jakém množství a jak to bude vypadat po skončení práce. Když si činnost takto definujeme, tak jsme schopni zadat parametry do kalkulačního modelu a logicky z toho vyjde cena. Musíme, jednoduše řečeno, dohodnout se na obsahu a pak už se velice dobře dohodneme na dalším.

Cenová jednání vedená na Ol jsou však jen jednou částí snahy o minimalizaci nákladů v pěstební činnosti. Určitě neméně významnou částí je vlastní příprava projektů a volba co nejefektivnějších postupů k dosažení cíle. Oceňují, když revírník dokáže již při projektování prací myslet i na ekonomiku a vybrat pro dané podmínky postup nejvhodnější i z ekonomického hlediska. A není to vždy jednoduché, protože musí brát v úvahu i delší časové období než jeden rok. Vždyť i levně provedená, ale nepotřebná nebo nevhodná činnost je vyhazování peněz.

Rád bych zde proto otevřel i otázku limitů pěstební činnosti. Striktní roční limity podle mého názoru mohou mít opačný účinek než úsporu nákladů. Kolik LS je ročně nedočerpá? A jsou roky příznivé i méně příznivé a potřeba nákladů nižší a vyšší. Ale ušetřené peníze už v dalším roce nelze použít, spíše hrozí snížení limitu.

Děkuji za rozhovor, Jan Řezáč

1. Borové výstavy doplňují přirozené zmlazení smrku, LS Jindřichův Hradec
2. Uvolněná přirozená obnova smrku, LS Jindřichův Hradec
3. Meliorační a zpevňující dřeviny se musí stále sázet do oplocenek, aby nebyly poškozovány zvěří, LS Český Rudolec
4. Jedlovým kotlíkem začíná s předstihem obnova porostu
5. Porostní okraje jsou často poškozovány námrazou, LS Český Rudolec
6. Bývalé pohraniční pásmo pomalu zarůstá přirozenou sukcesí

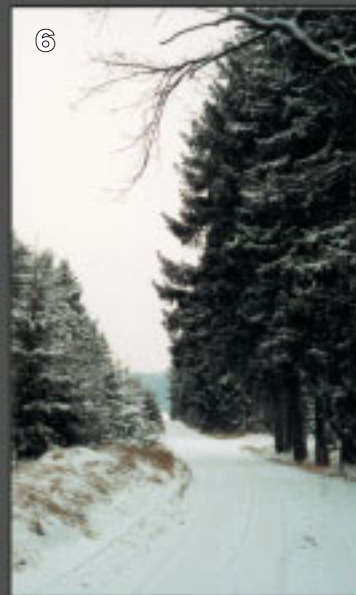

Foto: Tomáš Chlubna

Kaňkování lišek

V únoru ještě někde panuje krutá zima, ale příroda má své zákony a tak i v tomto čase dochází u některých obyvatel lesa k období lásky. Jsou to právě lišky. Pro fotografy je to jedno z období, kdy se mohou s liškami setkat. Lišky jsou totiž v době kaňkování aktivní i přes den. Jindy je k tomu zase nutí hlad a tak musí i přes den shánět potravu.

Já jsem zažil s liškami mnoho a mnoho příhod, kdy jsem se je snažil fotografovat. Jednou jsem jel autem po lesní cestě a v dálce uviděl na zasněžené louce lišku, jak hledala hraboše. Rychle jsem zastavil, otevřel okýnko a začal lišku vábit. Našpulil jsem rty a snažil se napodobit „myší“ pištění. Liška byla příliš daleko, aby to snad slyšela a tak na mé pištění nereagovala. Ovšem své plány jsem nevzdal a po chvíli zase připomínal myš, abych lišku přiměl k tomu, že by přišla blíž a já mohl fotografovat. Zase bez úspěchu. Liška byla zaměstnaná „voňavými“ chodbičkami hrabošů a věřila v lovecký úspěch a tak na mé vábení nereagovala, nebo spíš jej neslyšela.

Ovšem jaké bylo moje překvapení, když mi najednou na kapotu auta skočila domácí kočka. Najednou, kde se vzala, tu se vzala a stála na přední kapotě auta a přes čelní sklo na mě hleděla, jak vyluzuji pištění myši. Šla za hlasem, za kterým hledala myš a spatřila mne. Chvilí jsme na sebe hleděli a když viděla, že tam žádná myš není, tak zase s kapoty skočila dolů. Divil jsem se, kde se tu vzala, ale zřejmě patřila do hájovny, která byla nedaleko odtud v lese. Tak to bylo mé setkání, kdy jsem v rukou držel fotografickou kameru a čekal na lišku, až mi přijde blíž

a místo toho se zde objevila domácí kočka. Ale jindy se mi podařilo z posedu přilákat lišku, když jsem zase napodobil myš, a liška běhala a hledala a já mohl spokojeně fotografovat.

V době kaňkování jsem uviděl v lese i tři lišky, které se honily, ale bohužel se mi to

nepodařilo nafotografovat. To jsou právě ty překrásné momenty a neopakovatelné okamžiky, kdy vám ani dokonalá fotografická technika nepomůže a tak zůstává jenom vzpomínka na nevědění příběhu, které se vám občas vybaví, ale nejsou zdokumentovány. A právě v tom spočívá práce fotografů přírody, že stále chodí do přírody a hledají nové a nové záběry. Na ty nezdařené rychle zapomenou a těší se zase na ty další, které je teprve čekají.

Jaromír Zumr

Národní soutěž ve vábení jelenů

26. října 2002 se v Praze – Holešovicích uskutečnila již V. Národní soutěž ve vábení jelenů.

Vystoupení soutěžících sestávala z předvedení ukázky:

1. Troubení mladého hledajícího jelena
2. Troubení středně starého hledajícího jelena
3. Troubení starého hledajícího jelena
4. Výzva mladšího jelena na staršího
5. Výtrubování jelena stojícího u laní
6. Vítězný ryk po vyhraném souboji
7. Hukání při sbíjení laní do tlupy
8. Liné troubení při odpočinku

Ve velmi těžké konkurenci obsadil p. Oldřich Novobilský, revírník v. v. Lesů ČR, s. p., lesní správy Jeseník krásné druhé místo.

Jaromír Latner

Zajímavosti o pralesích

na Kalimantanu

*Masožravá rostlina *Nepenthes villosa* s obsahem více než jednoho litru trávicí šťávy; Malajsie, horský tropický deštný prales*

Přenést se do džunglí, do tropických rájů nebo do arktických pustin není žádný problém. Ale porozumět vzdáleným přírodním dějům a pochopit jejich vliv na lidské konání je zcela něco jiného. Podvědomě cítíme, že poznání tamního světa nezbytně potřebujeme, abychom se dokázali podívat na domácí problémy z nadhledu. Proto stále cestujeme, abychom viděli a podělili se o své dojmy a objevy. A to byl jeden z důvodů, abych se podíval do některých biotopů všech hlavních světových vegetačních pásů, tundrou začínaje a tropy konče. Tropický deštný prales jsem navštívil dvakrát na ostrově Kalimantan, který je známý spíše pod názvem Borneo. Proč Kalimantan? Protože zdejší prales se počítá k nejstarším na světě. Jeho trvání se bez přerušení odhaduje na 100 mil. let a nebyl výrazně poškozen žádnou dobou ledovou.

Příroda a lidé Kalimantanu

Kalimantan leží na rovníku v jihovýchodní části Asie a je jejím největším ostrovem (746 546 km²). Celý ostrov patří do oblasti tropických deštných pralesů s průměrnou celoroční teplotou okolo 20 – 30 °C a ročními srážkami v rozmezí 170 – 600 cm podle místa a nadmořské výšky, nejvíce prší v listopadu až lednu. Množství srážek však závisí na směru mořských proudů. Směr hlavního rovníkového mořského proudu se čas od času mění (jev známý pod názvem El Niño) a tyto změny mohou vyvolat nedostatek srážek a podpořit vznik rozsáhlých lesních požárů jako např. v roce 1998. Severní a východní část Kalimantanu patří Malajsii a státěčku Brunei, zbytek, tj. největší část, Indonésii. Na ostrově žije mimo jiné více než 200 etnických skupin, které se společně nazývají Dajákové. Největší z nich kmen Ibani patřil k tzv. „lovčům lebek“. Tento zvyk se ještě v odlehlých oblastech udržuje. Na vesnicích žijí v dřevěných domech postavených na kůlech rodiny běžně s 10 dětmi. Tradiční dřevěné domy na kůlech (longhaus) dlouhé 50 – 300 m, určené pro desítky rodin, nejsou v současné době vždy již plně obsazeny, protože mladí Dajáci odcházejí za snazším životem do měst.

Svazování vorů; Indonésie, Kapuas Hulu Range, deštný prales středních poloh

Dostat se k těmto úctyhodným stromům a lánám znamenalo překonat prudké svahy k řece; vlevo autor fotografií, vpravo autor článku; Indonésie, Kapuas Hulu Range, deštný prales středních poloh

Pralesy Bornea ukrývají obrovské množství druhů rostlin a zvířat. Odhaduje se, že zde žije více než 200 druhů savců, 450 druhů ptáků a okolo 8000 druhů rostlin, z nichž mnohé ještě nejsou popsány, stejně jako nespočetné druhy hmyzu. Zaujímout dokáží např. strašilky, které rozzáří šerý prales oranžovými křídly, stejně jako nespočetné druhy obrovských motýlů i krásný brouk podobající se prvohornímu trilobitu. V šeru pralesa nelze přehlédnout stromy s výrazně oranžovou kůrou rodu *Tristania*, stromovité kapradiny dokonce i vzácné jehličnany. Namáhavý jednotvárný trekning v pralesě osvěží bambusové hájky až 30 m vysoké. V horských lesích, kde již jsou stromy nižší, lze si z blízka prohlédnout množství epifytů, zejména bromélií, orchidejí a tilandsií. Ve vysokých výškách na hranici lesa uchvátí porosty rododendronů kvetoucí v odstínech červené až bílé.

Těžba a využití dřeva

V malajské části Kalimantanu se nedotčené pralesní komplexy vyskytují už snad jen na obtížně přístupných místech a národních parcích. Nabyl jsem dojmu, že právě obtížně vytěžitelné části lesa na malajském území byly vyhlášeny národními parky. Tímto dobrým nápadem byl výrazně podpořen turistický ruch, což určitě vynáší více než nákladná těžba dříví. V indonéské vysočině zvané Kapuas Hulu Range, kde jsem se také pohyboval, je situace jiná. Těžko přístupná centrální část ostrova skýtá ještě veliké zásoby tropického dříví. Obyvatelé vesnic v této části Indonésie považují těžbu dříví za svoje právo,

ale průnik těžebních společností vítají. Těžební společnosti postaví cesty, dají práci místním lidem a umožní tak snadnější pronikání výdobytkům civilizace. Cesty se staví tím nejlevnějším způsobem. Pokud je na nich asfaltový povrch, tak se začíná již po čtyřech letech rozpadat. Mosty jsou převážně dřevěné. Není jasné, kdo v těchto oblastech s vytěženým dřívím bude mít zájem a prostředky vytvořenou infrastrukturu udržovat. Trh se dřívím zde ovládá ekonomicky silnější Malajsie.

Část vysočiny Kapuas Hulu Range je vyhlášena jako útočiště divoké zvěře. Nejjednodušší je přístup po vodě – řece Embaluh. Na kraji tohoto horského pásma nás uvítal nápis Bentuang National Park a hned za ním holé stráně se zbytky porostních stěn, které již nebylo možné vytěžit. Tyto porostní stěny nesly známky odumírání, zřejmě vinou náhlé změny mikroklimatu. Místo vysokého lesa zde roste neproniknutelné křoví propletené trnitými liánami. V nich jsou zarůstající pěšinky od dřevorubců zamořené pijavicemi. Cestou proti proudu lze spatřit snad na každém kilometru dřevorubecké přístřešky v různém stupni rozpadu. S vyšší nadmořskou výškou přibývá peřejí a ubývá rozsáhlých holin, které nahrazuje těžba vybraných stromů. Zájem je především o teakové dříví, které poskytuje několik druhů stromů rodu *Tectona*. Teakové dřevo je velmi pevné, houževnaté a poměrně odolává houbám. V blízkosti koryta řeky snad není místo, které by nebylo dotčeno rukou dřevorubce. Lze najít množství stromů s naříznutými kořenovými náběhy a dále ponechané svému osudu. Rubači motorovými pilami pokácí strom, vyřiznou z něj jen prodejné a přibližitelné sortimenty, odvětvováním se nezabývají. V některých případech vyrábí trámy a prkna na místě, buď pro vlastní spotřebu nebo když dříví nejde přiblížit. Dříví se přibližuje pomocí kladek a ručních navijáků, vzhledem ke hmotnosti kmenů pouze kolmo se svahu dolů. Vory sestavené z tohoto dříví a řízené lodkou

Ve vyšších polohách jsou již stromy menší; Malajsie, Kinabalu, horský tropický deštný prales

s lodním motorem jsou dopravovány dále dolů po řece. I tento způsob dopravy má své úskalí. Na březích a ostrůvcích řeky bylo možné často spatřit naplavené ohromné hromady kulatinových výřezů, které vzala řeka při povodni.

Na místě, umožňujícím další zpracování a odvoz dříví, se klády vytahují z vody převážně jen lidskou silou. Ty se potom rozřezou pomocí motorových pil na trámy nebo prkna, které naloží na auta a odvezou většinou do Malajsie. Zajistě si dovedete představit pracovní prostředí, když za bezvětří deset v blátě vedle sebe stojících dělníků motorovými pilami vyrábí trámy a prkna. V bohatší Malajsii jsem tento způsob přípravy dřeva k transportu neviděl. Zato jsem tam viděl na řekách obří pontony, na které se nakládalo dříví z vody pomocí jeřábů a potom je malé lodě táhly po moři odběratelům k dalšímu zpracování.

Břehy řeky Embaluh tvoří různé zpevněné břidlice (až jílovce), v nichž lze někdy najít kousky uhlí, které jsou místy protkány žilami křemene a jsou různé horotvornými procesy zvrásněny. Již malé narušení půdy přibližováním dříví nastartuje rychlou erozi velmi mělké půdy až na matečnou horninu, zvláště když je sklon vrstev břidlic shodný se sklonem svahu. A takových míst jsem viděl desítky. Staré stromy s výškou 60 – 80 m o výčetním průměru kolem tří a více metrů s až 8 m dlouhými kořenovými náběhy, jsem našel jen na těch místech, odkud již nelze dříví pomocí ručních navijáků přiblížit. Pod takto mohutnými stromy je již prales běžně průchodný i bez použití mačety. Divokou zvěř, až na opice v korunách stromů, nebylo vidět. A pokud nějaká je, tak se schovává v neproniknutelných houštinách kolem řeky, kde má i dostatek potravy. Do nitra džungle jsme se dostali najatým úzkým dlouhým člunem. Majitel člunu, kuchař a lodivod v jedné osobě měl neustále připravenou jednušku ráže asi 8 mm s vlastnoručně vyrobenými náboji plněné sekaným olovem. Neměl však příležitost dokázat své střelecké umění. Zato jsme našli pytlácká oka.

Podobně jako ve střední Evropě trvá minimálně 100 let, než se přirozeně obnoví prales s ekonomicky zajímavými stromy. Co se děje s obrovskými holinami? V Malajsii je vládou podporován program, který dává tuto půdu jednotlivým rodinám za podmínky, že zde budou pěstovat palmu olejnou (původem z Madagaskaru). V současné době je již v Malajsii více než 2,5 mil. ha těchto plantáží. Jejich udržení stojí značné úsilí. Často bylo vidět zemědělce postřikující buřeň nebo palmy herbicidy či insekticidy. V Indonésii jsem zase viděl stovky hektarů kaučukových lesů, ale vlastní těžbu latexu jsem již neviděl, jen na stromech staré zářezy po jeho těžbě. Boom přírodního kaučuku již asi pominul.

Závěr

Změna tropických oblastí probíhá velmi rychle. Je to děj za současné situace nevyhnutelný. Problém je v tom, že to, co v našich podmínkách probíhalo stovky a tisíce let, v této oblasti probíhá za pomoci vyspělých technologií jen desítky let. Krajina se svými živočichy včetně lidí není schopna se těmto příliš rychlým změnám adekvátně přizpůsobovat. K tomu patří obrovská eroze půdy, změny v tradičních sociálních vztazích a rychlý úbytek všech zdrojů spojený s exponenciálním růstem obyvatelstva. Jestliže místní lidé dostali do ruky prostředky vyspělých civilizací na exploataci území a k tomu nabídku pohodlnějšího života, tak toho budou využívat. Když jsem se zeptal dětí v zemědělské krajině plné plantáží olejových palm na prales, tak jsem se dověděl, že prales je nepřátelské prostředí, které je neživí, většina v něm ani nebyla. Zde chodí do školy a představují si další život převážně ve městě.

Lidé v tropech dostali prostředky a tím i příležitost změnit své životní prostředí. Dělalí to velmi rychle. Ve velice krátké době již budeme moci obdivovat původní společenství deštných pralesů jen v národních parcích a to jen za předpokladu, že zdejší státy budou dostatečně bohaté, prozíravé a vzdělané, aby toto dědictví dokázaly zachovat na dostatečně velkém území.

*Ing. Přemysl Voborník, LS Třebíč
Autorem všech fotografií je MVDr. Luděk Uzel*

Vyhodnocení ankety

V závěru loňského roku jsme připravili anketu, jejímž cílem bylo zjistit názory čtenářů na úroveň našeho časopisu. Chtěli jsme tak získat podklady pro další možné směřování časopisu a zvyšování jeho úrovně. Dnes vám přinášíme stručné zhodnocení této ankety. Bohužel se nám vrátilo velmi málo dotazníků, z celkového počtu 2600 ks nám dotazník vrátilo 68 čtenářů (tj. 2,62 %). Tato skutečnost dosti značně snižuje vypovídací schopnost celého záměru. Přesto věřím, že by to mohl být začátek širší diskuse o budoucnosti časopisu. Při vlastním hodnocení je nutno mít na zřeteli, že 100 % = 68 dotazníků.

Tabulka 1: dosažené vzdělání respondentů

dosažené vzdělání %	
střední odborné	45,9
lesnická fakulta	39,4
jiné	9,8
ZŠ	1,6

Tabulka 2: věk respondentů

Věk (roky)	%
Do 15	1,6
20-30	22,9
31-40	18
41-50	16,4

Tabulka 7: celková čtenost časopisu

Z obsahu čte (%)	100	90	80	75	70	60	50	40	35	30	20	15	10	5
Důkladně % čtenářů	13,1	9,8	8,1	4,9	11,5	14,7	9,8	4,9	-	6,5	6,5	-	1,6	-
Zběžně % čtenářů	-	-	-	-	3,2	1,6	4,9	13,1	-	25	16,4	4,9	6,5	1,6
Nečte % čtenářů	-	-	-	-	-	-	-	3,3	3,3	4,9	3,3	1,6	26,2	8,1

Tabulka 8: zájem o jednotlivé rubriky a náměty

	nejvíce zajímá	zběžně zajímá	nezajímá	chybí	může být více	může být méně
	% čtenářů					
lesnická politika	30	49,2	8,2	6,5	1,5	11,5
pěstování lesa	77	16,4	1,6	9,8	1,8	-
ochrana lesa i přírody	83,6	11,5	1,6	11,5	26,2	1,6
ekonomika	34,4	46	11,5	9,8	11,5	3,3
těžba	23	60,6	8,1	3,3	8,2	8,2
les. stavby	24,6	60,6	11,5	6,5	8,2	4,9
HÚL	42,7	44,3	6,5	1,6	4,9	6,5
Myslivost	42,7	47,5	3,3	4,9	13,1	6,5
les. školství	19,7	51	13,1	4,9	4,9	8,2
les a veřejnost	44,3	44,3	4,9	1,6	8,2	6,5
les. výzkum	44,3	46	4,9	1,6	14,7	1,6
podnikat. sféra	11,4	49,2	24,6	4,9	4,9	6,5
společenské dění LČR	23	57,4	8,2	1,6	6,5	6,5
hádky a křížovky	11,5	24,6	47,5	6,5	8,2	16,4
světové lesnictví	27,9	57,4	3,3	4,9	11,5	3,3
společnost a dřevo	19,7	60,7	3,3	4,9	9,8	-
legislativa	50,8	32,8	3,3	11,5	16,4	1,6
reportáže	29,5	55,8	4,9	4,9	16,4	9,8
diskuse	30	42,7	8,2	8,2	13,1	6,5
literatura	30	42,7	6,5	1,6	14,7	6,5
aktuality z provozu	55,8	32,8	4,9	11,5	13,1	-

čtenářů lesu zdar

51-60	19,7
61-70	9,8
71-80	11,5

Tabulka 3: sféra, v níž respondenti pracují

Zaměstnanec	%
LČR	55,7
státní správa	8,2
ochrana přírody	6,5
učitel	6,5
obecní lesy	4,9
majitel lesa	3,2
ČLS	1,6
Výzkum	1,6

Tabulka 4: pravidelnost četby časopisu

časopis čte pravidelně	%
příležitostně	90,2
	9,8

Tabulka 5: délka článků

délka článků	%
přiměřená	83,3
dlouhá	16,4

Tabulka 6: spokojenost s úrovní článků

s úrovní článků	%
spokojen	72,1
jak kdy	21,3
nespokojen	6,5

Odpovědi na otázku, jaké informace pro svoji pracovní činnost nejvíce postrádám, lze shrnout do tohoto přehledu:

- Stručná rubrika o ohrožení a prevenci z ochrany lesa i ochrany mladých lesních porostů na příští měsíc (období) pro započatlivé lesníky a revírničky.
- Ochrana lesa proti hmyzím škůdcům, biologické metody.
- Výskyt nových škodlivých činitelů zjištěný pracovníky provozu, upozornění na nové ochranné problémy z hlediska lesních hospodářů.
- Ochrana lesa proti drancování lesů „podnikateli“.
- Pěstování lesa - hodnocení výsledků LČR představiteli OSSL; dodavatelsko-odběratelské vztahy u LČR, dosavadní vývoj, koncepce zadávání prací v těžební a pěstební činnosti.
- Klimatologie, dendrologie, ekonomika LH, ochrana lesního prostředí a estetika, ekologie LH.
- Obnova porostů podle SLT, postupy pro dosažení přirozené obnovy cílových dřevin, typologie
- Ochrana lesa a přírody proti terorismu „turistiky“; myslivost - její obroda - vymaňování ze středověkých tradic; hospodaření podle projektu zvyšování biologické (a estetické) hodnoty krajiny; zavedení profese „lovec s licenci“ - puška nesmí být domi-

nantní ani symbol myslivosti; chybí pravidelná soutěž výtvarné fotografie estetiky lesa, která bude přístupná i důchodcům, časopis má maximální předpoklady pro vysokou úroveň a tradici takové soutěže.

- Právní názory k jednotlivým ustanovením lesního zákona a jeho prováděcím předpisům; rozsudky soudů týkajících se trestné činnosti v lese; právní názor LČR na kontroverzní správní řízení podle zákona 282/91 Sb.

- Aktuální informace právní úpravy ochrany přírody, myslivosti apod.; historie výzkumných lesních objektů např. Kostelec n. Č. lesy, Opočno, Křtiny, Židlochovice.

- Jasně definovaný postoj či instrukce z vedení LČR ke sporným oblastem (výklad legislativy, vysvětlení záměrů a koncepcí), větší diskuse o nezdaru za účelem nalezení optimálního řešení.

- Seznámení pracovníků LČR i čtenářů s výsledky vnějších kontrol dodržování zákonnosti v hospodaření podniku, resp. jednotlivých LS (LZ).

- Ekonomika a řízení v rámci LČR (ceny dřeva, nabídkové ceny prací, výběrová řízení).

- Využití nových technologií v lesnictví (výpočetní technika), zkušenosti z jiných org. jednotek.

- Těžba a mechanizace – lanovkové technologie (novinky) + vyvážecí soupravy v přibližování.

- Chybí diskuse o připravovaných koncepčních materiálech.

- Činnost OLH – problémy, řešení; informace o vydaných podnikových směrnících; vydat jako přílohu nebo mimořádné číslo – demonstrační objekty v lesích LČR; přehled o genových základnách, klonových archivech, semenných sadech, množství semenných porostů podle dřevin apod.; seznamy kulturních památek v lesích (druh, lokalizace, charakteristika) spravovaných LČR; přehled o chráněných územích spravovaných LČR, přehled rekreačních zařízení LČR a možnosti (podmínky) jejich využití; adresář.

- Personální obsazení (vedoucí) OI, LS, LZ

- Zajímavé a důležité poznatky z historie lesnictví.

- Spolupráce podniku se státními i samosprávnými orgány.

- Environmentální výchova a osvěta.

- Třibení názorů pracovníků lesních správ k aktuálním otázkám a konkrétním problémům LH (co převažuje a proč, trendy, problémy a řešení).

Přirozená obnova ve směsi borovice se smrkem, LS Nižbor, ilustrační foto: redakce

- Informace o jednání s ČAPLH.

- Postavení podniku v celostátních ekonomických a politických strukturách, jeho perspektiva, diskuse o církevních restitucích, názory politiků na budoucnost podniku.

- Více prezentace hospodářských výsledků, včetně soukromých vlastníků, méně odborných článků – pouze odkazy např. na Lesnickou práci atd. Tento časopis by mohl plnit více funkci společenskou „stavovskou“ a zveřejňovat souhrnné informace o hospodaření v lese, eventuálně by mohl přinášet rarity. Moderní pojetí lesa – jako součást ekosystému a jak je realizováno v praxi.

- Výzkum a jeho výsledky v praxi, zkušenosti ze všech oblastí lesnické praxe.

- Šetrné ekologické lesnictví FSC.

- Informace přímo z venkovního provozu revirů.

- Počítače v práci revirníka, vybavenost – kvalitní PC.

- Informace, resp. obsahy článků z lesnických časopisů vydávaných v zemích EU s komentářem z hlediska LČR, např. harvester na nějaké správě v Německu – vyšší rozdíly i pojetí.

- Podrobnější informace o všech aktivitách LČR, včetně finančních podpor ze strany LČR.

- Informace o brožurách a publikacích vydávaných organizačními jednotkami.

- Přehled literatury – adresy nakladatelství, přibližné ceny pro maloobchod, internetové adresy.

Odpovědi na otázku, co nejvíce na časopise vadí, je možné shrnout takto:

- Málo diskusních názorů na lesnickou problematiku prezentovanou vedením podniku a provozním personálem.

- Chybí rubrika na představování jednotlivých organizačních jednotek.

- Jednostranné zaměření na podnik (samá sebechvála), měl by se více otevřít široké veřejnosti.

- Nižší podíl na obsahu ze strany zástupců kooperujících firem (dodavatelů prací).

- Absence článků od revirníků a správců; málo informací od konkrétních pracovníků LS (zkušenosti, názory, postupy u LH apod.).

- Mentorování a žonglování různých autorů se známými pojmy a zásadami – ale bez konkrétní odpovědnosti osoby či instituce.

- Počítačová strohost časopisu, málo reportáží o krásných místech ČR.

- Mohl by mít více stran.

- Zanedbatelné množství diskusních příspěvků.

- Dosti obsáhlé reportáže z jednotlivých LS.

- Občasná špatná srozumitelnost některých článků (příliš abstraktní vyjadřování pro nezasvěceného).

- Změna grafické úpravy časopisu od r. 2002 (supermoderní dynamické image se nehodí pro tento časopis, navíc vnímání jeho charakteru podvědomě posouvá od odborného k ležernímu).

- Chybí větší informovanost o práci venkovního personálu – revirníků.

- Chybí diskuse o ochraně zdraví a bezpečnosti při práci v lese.

Výherci knihy Dřeviny České republiky:

Miroslav Odvárka, Kukle 5, Svitavy, LS Svitavy

Karel Soukup, Vodní 1033, Tachov, LS Přimda

Pavel Kulveit, Chýnov č. 280, státní správa

Stanislav Miltner, Chlumčany 18, majitel lesa

Martin Orálek, Mostkovice 413, Prostějov, žák ZŠ

Všem čtenářům, kteří se ankety aktivně zúčastnili, děkujeme za jejich odpovědi.

Připravila redakce

nové odborné publikace a knihy

z oboru lesnictví a příbuzných oborů

Použití harvesterové technologie v probírkách (učební text pro vysokoškolské studium)

Radomír Ulrich, Adolf Schlaghamerský a Vladimír Štorek

Předložený text shrnuje vlastní výzkumné výsledky a doplňuje je poznatky ze švédských, finských, německých, rakouských a švýcarských časopisů, rovněž tak poznatky z mezinárodních konferencí. Je rozdělen na čtyři části: Zkušenosti z nasazení harvesterů ve střední Evropě, včetně České republiky, Vyvážecí traktor (Forwarder – Tragschlepper – Rückezug), Kontrolní metody pro vyjádření škod na porostu a půdě, Logistický proces mechanizované probírky v jehličnatých porostech. Text je doplněn CD nosičem, který obsahuje dvě části: Použití harvesterové technologie v probírkách a Využití kardiogramů při práci harvesterů (kardiogramy těžeb podle krajů a LHC).

Vyd. MZLU v Brně, 2002

(přiděleno technické knihovně LČR HK)

Pražská lesnická fakulta

Ivan Roček, Josef Gross a kolektiv

V publikaci je uveden historický přehled vývoje a osudů pražské lesnické fakulty a stručné životopisy prvních profesorů (Alois Nechleba, Gabriel Jirsík, Josef Sigmond, Vojtěch Kaisler, Hugo Szalatnay, Vilibald Ševčík a Karel Matyáš), lesníků, kteří sice vystudovali na jiných, zahraničních, vysokých školách, ale byli i výraznými osobnostmi. Dále publikace obsahuje studijní programy a seznam absolventů od začátku existence fakulty (rok 1919) až po školní rok 2000/2001.

Vyd. Lesnická fakulta ČZU v nakladatelství FILIP DIENSBIER, Praha, 2002

(darováno technické knihovně LČR HK)

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti: Výroční zpráva 2001

Vyd. VÚLHM, Jiloviště-Strnady, 2002

(darováno technické knihovně LČR HK)

Přírodní ráje světa

Jiří Havel a Jan Štursa

Osobitě fotografické vidění Jiřího Havla a zajímavý text Jana Štursy zachycují krásu, bohatství a význam více než osmdesáti nejvýznamnějších chráněných území, především národních parků a přírodních rezervací pěti světadílů. V devíti kapitolách se čtenář seznamuje s biologickou rozmanitostí planety Země. Fotografie mu představují lesy, savany, zvláštní svět pouští a polopouští, severskou tundru, různé tváře světových pohoří a působení vody v krajině. Zároveň si čtenář učiní představu o nežádoucích dopadech využívání přírodních zdrojů, o rozložení národních parků na jednotlivých kontinentech i o jejich významu pro budoucnost civilizace.

Vyd. OTTOVO NAKLADATELSTVÍ, s. r. o., v divizi CESTY, nakladatelství a vydavatelství, Praha, 2003

(zakoupeno v síti knihkupců pro technickou knihovnu LČR HK)

Atlas savců České a Slovenské republiky

Jan Dungel a Jiří Gaisler

Atlas je určen všem přátelům a ochráncům přírody, zoologům, lesníkům, myslivcům, zemědělcům, učitelům a dalším zájemcům o divoké savce, amatérům i profesionálům. Má sloužit jako pomůcka pro práci v terénu, v laboratoři i doma. Umožňuje určit volně žijící savce, jejich lebky a pobytové stopy. Obrazovou část atlasu doplňuje text, který informuje o výskytu, zjištění, způsobu života a početnosti všech druhů žijících na území České a Slovenské republiky. Atlas popisuje celkem 102

druhů savců, u všech jsou uvedeny rozměry a váha. V případě rozdílů jsou vyobrazeni samci i samice, zimní a letní zbarvení. U všech skupin a mnoha druhů jsou vyobrazeny lebky nebo jejich části a zuby. U nelétajících savců jsou zachyceny stopy, trus, případně pozerky, stavby apod. U netopýrů a vrápenců jsou připojeny schematické sonogramy ultrazvukových signálů. Textová část zahrnuje také poznatky o savcích řádech a novinky o evoluci a systému těchto obratlovců.

Vyd. Academia, Praha, 2002

(zakoupeno v síti knihkupců pro technickou knihovnu LČR HK)

Jiří Uhlíř

V měsíci únoru oslaví významná životní jubilea tyto pracovníci LČR

Padesátiny

1. 2.	Jan Skládal	LS Domažlice
4. 2.	Tomáš Šrot	LZ Židlochovice
5. 2.	Helena Chamalidisová	ředitelství podniku
15. 2.	Jiřina Konvalinová	LS Bruntál
21. 2.	Jiří Svoboda	LZ Týniště
22. 2.	Miloš Richtmoc	LS Mělník
23. 2.	Ludmila Nohová	OI Klatovy
26. 2.	Jiřina Koubková	LZ Židlochovice

Šedesátiny

2. 2.	Ing. Josef Pavézka	LS Český Rudolec
9. 2.	Jiří Rataj	LS Tábor
12. 2.	Blahoslav Pich	LZ Židlochovice
16. 2.	Jan Bielak	LZ Židlochovice
20. 2.	Jaroslav Pašek	LS Český Krumlov
27. 2.	Štefan Chvála	LZ Židlochovice

Všem jubilantům blahopřejeme a přejeme jim hodně zdraví a spokojenosti

Zemřel vynikající lesník

Ve věku 75 let zemřel dne 12. prosince 2002 skvělý lesník Dipl. Ing. Heinrich Reininger, který pracoval jako vrchní lesmistr lesního majetku kláštera Schläglu v Rakousku. V posledních letech byl lesní majetek kláštera Schläglu, zejména způsob jeho obhospodařování, předmětem neutuchajícího zájmu českých lesnických odborníků. Měl jsem tu čest několikrát tento majetek ve funkci tlumočnicka s různými skupinami lesníků navštívit a pana Reiningera jsem poznal jako velmi laskavého člověka, který s nekonečnou trpělivostí odpovídal na zvědavé otázky návštěvníků. Exkurze pravidelně ukončoval slovy: „V lese je nutno hospodařit tak, aby nastalo souznění mezi ekologií a ekonomikou“. To je i jeho odkaz budoucím generacím lesníků.

Jan Mártl, lesní správa Vyšší Brod

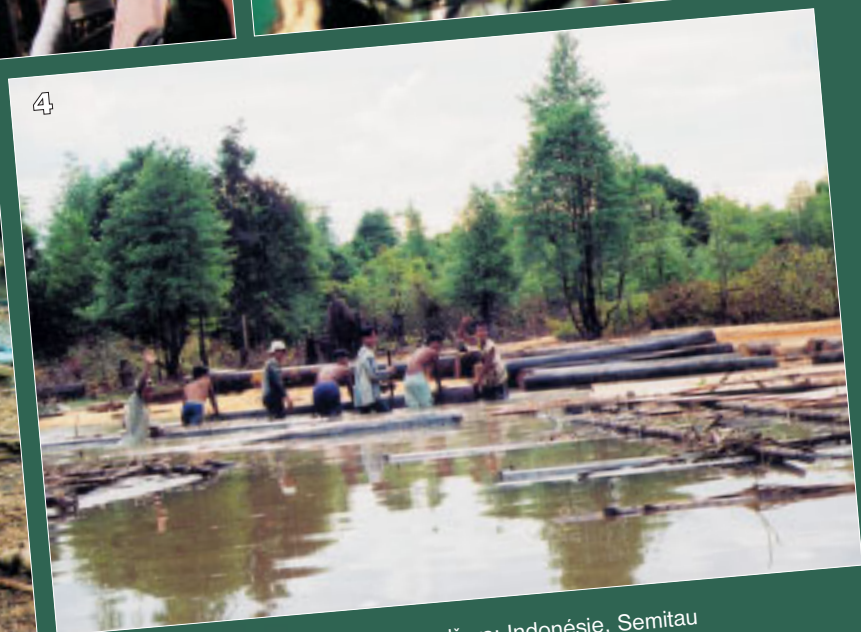
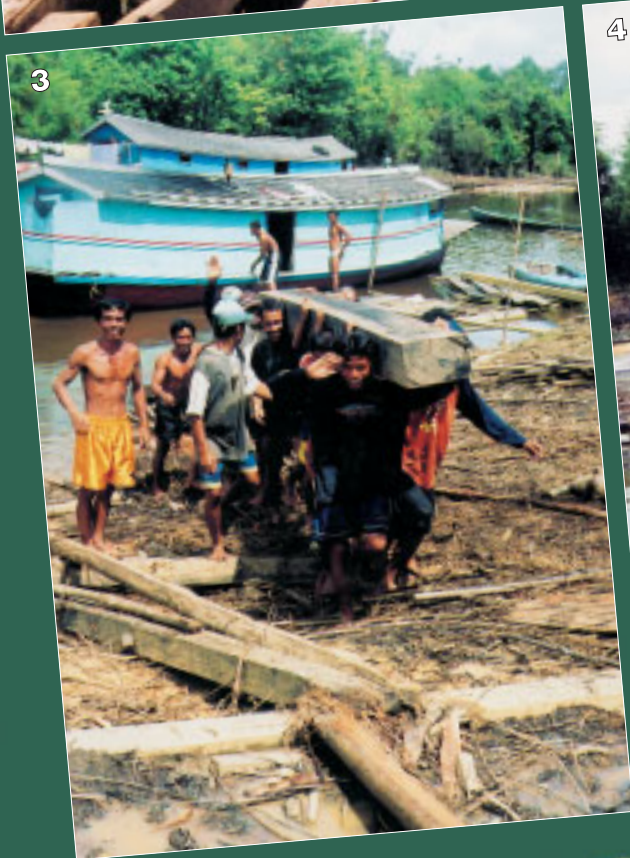
Zemřel Václav Kinský

V listopadu roku 2002, krátce po dožití 68 let, zemřel Ing. Václav Kinský, lesník a myslivec. Václav Kinský patřil k výrazným osobnostem jihočeských lesů, kterým věnoval celý svůj život. Miloval les, les oživený zvěří. O svou lásku k lesu a o své životní zkušenosti se ochotně dělil se všemi, kteří chtěli naslouchat i se studenty lesnických škol v Pisku, na jejichž výchově se podílel desítky let. Václav Kinský jistě zůstane v paměti všech, kteří se s ním jako lesníkem, myslivcem a hlavně člověkem setkali.

Bedřich Fišer

FOTO reportáž

Zajímavosti o pralesích na Kalimantanu

1. Většina menších mostů se staví ze dřeva; Indonésie, Semitau
2. Trny liány rathan (známý je z nich vyrobený nábytek) jsou nejen špičaté, ale ostré ze dvou stran jako břitva, Indonésie, Kapuas Hulu Range
3. Nakládání upraveného dříví na nákladní auta; Indonésie, Varjanak
4. Takto se vytahují klády z řeky; Indonésie, Varjanak

